

Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymas ir Vaiko teisių apsauga koordinuotai teikiamos pagalbos aspektu

**Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba
prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos**

2017-11-08

Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo turinys

- Smurto prieš vaiką formų apibrėžimas;
- Esminės (pagrindinės) vaikų, fizinių ir juridinių asmenų teisės, pareigos, atsakomybės;
- Vaiko teises užtikrinančių valstybės, savivaldybių institucijų ir įstaigų, organizacijų kompetencijų paskirstymas;
- Vaiko teisių užtikrinimo priemonės;
- Pagalbos šeimai teikimo prielaidos (prevencija, intervencija, postvencija);
- Pranešimų apie vaiko teisių pažeidimus nagrinėjimo algoritmas;
- Vaiko atvejo vadybos algoritmas;
- Teisę pažeidusių vaikų teisių užtikrinimo ypatumai.

Esminės vaiko teisių apsaugos naujovės Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo aspektu

- Pagalbos šeimai organizavimo pagrindai;
- Pranešimų apie vaiko teisių pažeidimus nagrinėjimo algoritmas;
- Vaiko paėmimo iš jo atstovų pagal įstatymą instituto įtvirtinimas įstatyme;
- Teismo įtraukimas į vaiko paėmimo iš jo atstovų pagal įstatymą institutą;
- Vaiko atvejo vadyba.

Pagalbos šeimai organizavimo pagrindai

- Efektyvesnis šeimų, kurioms reikalinga pagalba, identifikavimas;
- Švietimo, socialinių ir sveikatos priežiūros paslaugų vaikui ir šeimai prieinamumo plėtra;
- Kompleksiškai teikiamų paslaugų teikimo užtikrinimas;
- Teikiamų paslaugų koordinavimas;
- Teikiamų paslaugų rūšių plėtra;

Pranešimų apie vaiko teisių pažeidimus nagrinėjimo algoritmas

Informacijos apie galimus vaiko teisių pažeidimus gavimas

VVTAIJT

Reagavimas

Smurtas:

tą pačią dieną, tačiau ne vėliau
kaip per 6 valandas

Su smurtu nesusiję pažeidimai:
Nedelsiant, tačiau ne vėliau kaip
per 3 darbo dienas

- Apsilankymas vaiko (gyvenamojoje ar neutralioje, kurioje randasi vaikas) aplinkoje
- Susitikimas su vaiku, vaiko išklausa (smurto atveju, esant poreikiui, pasitelkiant psichologą)
- Vaiko aplinkos įvertinimas
- Grėsmės vaikui lygio nustatymas
- Nustačius antrą grėsmės vaikui lygį – vaiko paėmimas iš jo atstovų pagal įstatymą (kreipimasis į teismą dėl leidimo paaimti vaiką išdavimo)
- Atvejo vadybininko paskyrimo inicijavimas
- Paėmus vaiką iš jo atstovų pagal įstatymą – mobilios komandos paskyrimo organizavimas
- Pagalbos plano sudarymo ir įgyvendinimo koordinavimas
- Vaiko grąžinimo jo atstovams pagal įstatymą organizavimas / kreipimasis į teismą dėl tėvų valdžios ribojimo, nuolatinės globos nustatymo ir nuolatinio globėjo paskyrimo

Vaiko paėmimo iš jo atstovų pagal įstatymą instituto įtvirtinimas įstatyme

Pagal šiuo metu galiojantį reguliavimą:

- Socialinės apsaugos ir darbo, Sveikatos apsaugos, Švietimo ir mokslo, Vidaus reikalų ministrų 2016 m. liepos 14 d. įsakymas Nr. A1-362/V-936/V-646/1V-495 “Dėl bendro darbo su šeimomis tvarkos aprašo patvirtinimo”
- Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymas

Pagal nuo 2018 m. liepos 1 d. įsigaliosiantį reguliavimą:

- Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymas
- Civilinis kodeksas
- Civilinio proceso kodeksas

Teismo įtraukimas į vaiko paėmimo iš jo atstovų pagal įstatymą institutą

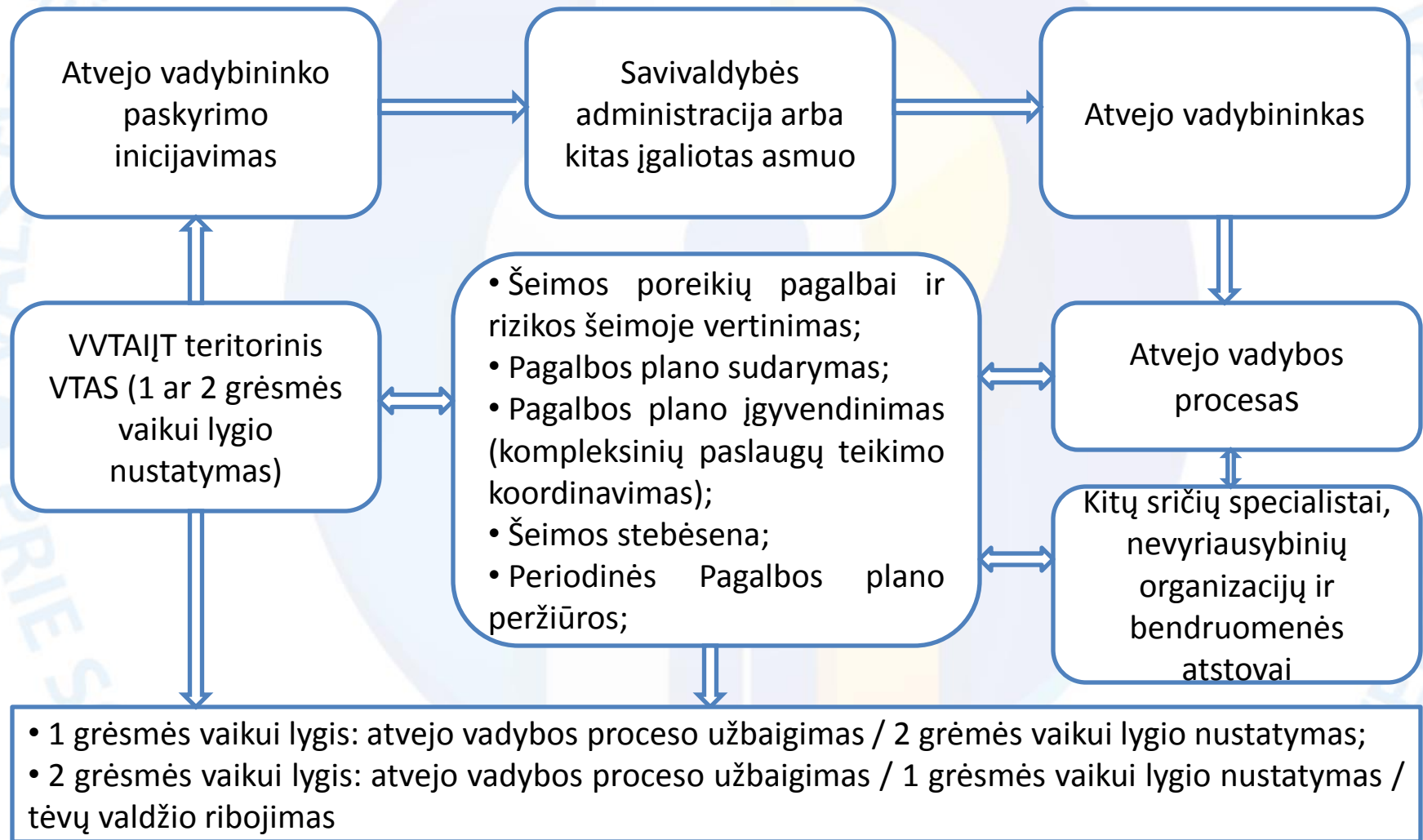
Pagal šiuo metu galiojantį reguliavimą:

- Sprendimą paimti vaiką iš jo atstovų pagal įstatymą priima VTAS
- Vaiko paėmimo pagrįstumą patikrina Savivaldybės administracijos direktorius nustatydamas laikinąją globą

Pagal nuo 2018 m. liepos 1 d. įsigaliosiantį reguliavimą:

- Sprendimą paimti vaiką iš jo atstovų pagal įstatymą priima teritorinis VTAS
- **Vaiko paėmimo pagrįstumą patikrina teismas, išduodamas arba atsisakydamas išduoti teismo leidimą dėl vaiko paėmimo iš jo atstovų pagal įstatymą (vaiko paėmimo legalizavimas)**
- Savivaldybės administracijos direktorius nustato laikinąją globą

Vaiko atvejo vadyba

Tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorius Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo kontekste

- Vaiko teises užtikrinančių valstybės, savivaldybių institucijų ir įstaigų, organizacijų kompetencijų paskirstymas;
- Pagalbos šeimai teikimas (prevencija, intervencija, postvencija);
- **Vaiko atvejo vadyba ir Tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorius?**

Pagalbos šeimai teikimas ir Tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorius Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo kontekste

- **Prevencija:**

- Pagal vaiko, jo atstovų pagal įstatymą, švietimo, sveikatos priežiūros ar kitų įstaigų, organizacijų kreipimąsi, kai nenustatyta vaiko teisių pažeidimų

- **Intervencija:**

- Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros priemonių ar auklėjamojo poveikio priemonių įgyvendinimas
- *Atvejo vadyba pagal VTAPĮ?*

- **Postvencija:**

- Kai vaikas tapo nusikalstamos veikos auka ar liudininku

Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymas ir Koordinuotai teikiamų švietimo pagalbos, socialinių ir sveikatos priežiūros paslaugų tvarkos aprašas (I)

- Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymas ir Tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinarius (TBK):
 - nustato vaikams ar jų atstovams pagal įstatymą koordinuotai teikiamų savivaldybėje švietimo, socialinių, sveikatos priežiūros paslaugų bendrą poreikį (34 str. 3 d.);
 - rengia paslaugų plėtros planą (34 str. 3 d.);
 - atlieka Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatyme nustatytas funkcijas (34 str. 3 d.);
 - atsiskaito savivaldybės administracijai už vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros priemonių ar auklėjamojo poveikio priemonės įgyvendinimą, jų vykdymo eigą ir rezultatus (52 str. 1 d. 5 p.).

Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymas ir Koordinuotai teikiamų švietimo pagalbos, socialinių ir sveikatos priežiūros paslaugų tvarkos aprašas (II)

- Koordinuotai teikiamų švietimo pagalbos, socialinių ir sveikatos priežiūros paslaugų tvarkos aprašas ir Tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinarius (TBK):
 - **renka, kaupia ir analizuoja informaciją, susijusią su Vaiku ir jo aplinka, jos pagrindu priima sprendimą dėl prevencinių, testinių priemonių taikymo, siekdamas konkrečios institucijos teikiamos pagalbos Vaikui ir / ar jo tėvams (globėjams, rūpintojams) efektyvesnio organizavimo arba nustato Koordinuotai teikiamų paslaugų poreikį;**
 - priima ir nagrinėja Vaiko tėvų (globėjų, rūpintojų), institucijų, įstaigų, organizacijų, teikiančių švietimo, sveikatos priežiūros, socialines, viešosios tvarkos užtikrinimo paslaugas prašymus / informaciją dėl Koordinuotai teikiamų paslaugų, inicijuoja jų teikimą;
 - nagrinėja skundus ir pranešimus dėl Koordinuotai teikiamų paslaugų ir pagal savo kompetenciją konsultuoja institucijas, įstaigas, organizacijas, asmenis;
 - teikia sprendimų dėl Koordinuotai teikiamų paslaugų teikimo projektus savivaldybės administracijos direktoriui;

Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymas ir Koordinuotai teikiamų švietimo pagalbos, socialinių ir sveikatos priežiūros paslaugų tvarkos aprašas (III)

- Koordinuotai teikiamų švietimo pagalbos, socialinių ir sveikatos priežiūros paslaugų tvarkos aprašas ir Tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinarius (TBK):
 - bendradarbiauja ir pagal poreikį organizuoja bendrus pasitarimus su Teikėjais, Atvejo vadybininkais, atsakingais asmenimis rengiančiais ir įgyvendinančiais Planą Vaikui ir jo tėvams (globėjams, rūpintojams), kitais savivaldybės administracijos valstybės tarnautojais arba darbuotojais, atsakingais už Vaiko gerovės užtikrinimą;
 - **teikia informaciją savivaldybės administracijos direktoriui apie iškylančias problemas ir siūlymus dėl Koordinuotai teikiamų paslaugų plėtros ar organizavimo tobulinimo, Koordinuotai teikiamas paslaugas teikiančių specialistų kompetencijos tobulinimo;**
 - organizuoja Komisijos posėdžius;
 - atlieka Komisijos pirmininko funkcijas;
 - **atlieka kitas Lietuvos Respublikos vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros ir Lietuvos Respublikos švietimo įstatymuose nustatytas funkcijas.**

Atvejo vadyba pagal Koordinuotai teikiamų švietimo pagalbos, socialinių ir sveikatos priežiūros paslaugų tvarkos aprašą

- Poreikis keisti Koordinuotai teikiamų paslaugų turinį, trukmę, paslaugų teikėjus, ar kitų priežasčių, dėl kurių Planas negali būti įgyvendintas, atsiradimas
- Poreikis teikti siūlymą dėl Koordinuotai teikiamų paslaugų teikimo termino pratęsimo, nutraukimo

**Visų pasaulio tobulintojų
amžina bėda – jie niekada
nepradedą nuo savęs...**

Thornton Wilder

The image features a central graphic of ten blue silhouettes of children in various dynamic poses, arranged in two rows of five. The top row shows children jumping, running, and stretching. The bottom row shows children in inverted or crouching poses. The silhouettes are set against a light blue background with faint, repeating text elements like 'VAIKAI', 'TARNYBA', 'SORIJA', and 'MINIS'.

AČIŲ UŽ DĖMESĮ

el. paštas: info@vaikoteises.lt;
www.vaikoteises.lt